

*Opheffing van de handelingsonbekwaamheid van de
gehuwde vrouw*

NADER GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET

No. 10

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw op te heffen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Het Burgerlijk Wetboek wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid van artikel 78 vervalt.

Aan het tweede lid van genoemd artikel wordt toegevoegd:

Oefenen beide ouders tezamen het gezag over hun minderjarig kind uit, dan volgt dit de woonplaats van zijn vader.

2. De artikelen 158 tot en met 173 worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 158

Echtgenoten zijn elkander getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd. Zij zijn verplicht elkander het nodige te verschaffen.

Artikel 159

Echtgenoten zijn jegens elkander verplicht hun kinderen te verzorgen en op te voeden.

Artikel 160

Echtgenoten zijn jegens elkander tot samenwoning verplicht, tenzij gewichtige redenen zich daartegen verzetten.

De plaats van de samenwoning wordt in onderling overleg vastgesteld, en bij gebreke van overeenstemming door de man. De vrouw bepaalt nochtans de plaats van de samenwoning, wanneer de man onder curatele staat, zich niet dienaangaande kan of wil verklaren, of wanneer uitsluitend of hoofdzakelijk door de arbeid van de vrouw in de behoeften van het gezin wordt voorzien.

Heeft een echtgenoot overeenkomstig het vorige lid een besluit genomen, dat ernstige gevaren oplevert voor de zedelijke of geestelijke belangen van gezinsleden of voor hun gezondheid, dan kan de andere echtgenoot zich tot de rechtbank wenden met het verzoek die beslissing teniet te doen.

Artikel 161

Ieder der echtgenoten is verplicht het geheel of een deel van zijn inkomsten te bestemmen tot bestrijding van de kosten der huishouding, daaronder begrepen de kosten der verzorging en opvoeding van de kinderen. Voor zover voor dit doel niet bij huwelijkse voorwaarden een bedrag is bepaald, dient ieder der echtgenoten daartoe naar evenredigheid van zijn inkomsten bij te dragen.

Voor zover de inkomsten der echtgenoten ontoereikend zijn om in de in het eerste lid bedoelde uitgaven te voorzien, zijn de echtgenoten verplicht op overeenkomstige wijze daartoe uit eigen vermogen bij te dragen.

Geschillen omtrent het in de vorige leden bepaalde worden door de rechtbank op verzoek van beide of van een der echtgenoten beslist.

Op verzoek van beide of van een der echtgenoten kan de rechtbank een gegeven beschikking of het bij huwelijkse voorwaarden vastgestelde bedrag op grond van veranderde omstandigheden wijzigen.

Wanneer een echtgenoot zonder redelijke grond de samenwoning heeft verbroken of door zijn onredelijk gedrag de andere echtgenoot genoopt heeft de samenwoning te verbreken, treedt voor de in het eerste en het tweede lid omschreven verplichtingen in de plaats de verplichting om aan de andere echtgenoot een bedrag voor diens levensonderhoud uit te keren en is deze tot geen verdere bijdrage dan tot verzorging en opvoeding van de kinderen gehouden.

Artikel 162

De ene echtgenoot is naast de andere voor het geheel aansprakelijk voor de door deze ten behoeve van de gewone gang van de huishouding aangegane verbintenissen, met inbegrip van die welke voortvloeien uit de door hem als werkgever ten behoeve van de huishouding aangegane arbeidsovereenkomsten.

De man is verplicht aan zijn vrouw die met hem samenwoont, ten behoeve van de gewone gang van de huishouding voldoende gelden ter beschikking te stellen; wonen echtgenoten in onderling overleg niet samen, dan is de man verplicht aan zijn vrouw voldoende gelden ter beschikking te stellen ten behoeve van de gewone gang van haar huishouding. Hij mag daarbij rekening houden met het bedrag dat de vrouw uit eigen middelen voor dit doel dient te bestemmen. Geschillen omtrent een en ander worden door de rechtbank op verzoek van beide of van een der echtgenoten beslist. Op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, kan bij veranderde omstandigheden een gegeven beschikking worden gewijzigd.

Artikel 163

De rechtbank kan, wanneer daartoe gegronde redenen bestaan, op verzoek van een echtgenoot bepalen dat deze niet aansprakelijk zal zijn voor de door de andere echtgenoot in het vervolg aangegane verbintenissen als bedoeld in het eerste lid van het vorige artikel. Wordt een zodanig verzoek van de man toegewezen, dan kan de rechtbank tevens bepalen, dat de man niet meer verplicht is aan zijn vrouw overeenkomstig het tweede lid van het vorige artikel gelden ter beschikking te stellen. De rechter kan gelasten, dat zijn beschikking uitvoerbaar is bij voorraad, niettegenstaande hogere voorziening.

Wordt het verzoek toegewezen, dan moet de beschikking, om tegen derden te werken, in twee door de rechtbank aangewezen dagbladen worden bekend gemaakt, en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

Na de bekendmaking en inschrijving is de echtgenoot, wiens verzoek is toegewezen, niet aansprakelijk voor de verbintenissen die de andere echtgenoot daarna heeft aangegaan.

Een overeenkomstig dit artikel gegeven rechterlijke beschikking kan bij veranderde omstandigheden, op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, worden gewijzigd of opgeheven.

Artikel 164

Indien echtgenoten een gemeenschappelijke huishouding hebben, kan de ene echtgenoot slechts met medewerking van de andere echtgenoot zaken die kennelijk ten behoeve van de huishouding strekken, op afbetaling kopen; beide echtgenoten zijn voor het geheel aansprakelijk. Betreft het een overeenkomst die schriftelijk moet worden aangegaan, en werkt een echtgenoot niet zelf tot de akte mede, dan is diens schriftelijke volmacht vereist. Indien een echtgenoot afwezig is, in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te verklaren of zijn medewerking weigert, kan de kantonrechter de andere echtgenoot op diens verzoek tot het aangaan van een koop op afbetaling machtigen.

Artikel 165

Wanneer een der echtgenoten afwezig is of in de onmogelijkheid verkeert zijn goederen te besturen, kan de andere echtgenoot aan de kantonrechter verzoeken hem dit bestuur op te dragen. De rechter beslist niet dan na verhoor of behoorlijke oproep van beide echtgenoten en, zo eerstgenoemde echtgenoot een vertegenwoordiger heeft aangesteld, ook van deze. De rechter kan bij de opdracht nadere regelen stellen omtrent het bestuur.

Wordt het verzoek toegewezen, dan moet de beschikking, om tegen derden te werken, in twee door de rechter aangewezen dagbladen worden bekend gemaakt, en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven.

Een overeenkomstig dit artikel gegeven rechterlijke beschikking kan bij veranderde omstandigheden op gelijke wijze als zij is tot stand gekomen, worden gewijzigd of opgeheven.

Artikel 166

Wanneer de ene echtgenoot het bestuur van zijn goederen aan de andere echtgenoot overlaat, of wanneer de rechter het bestuur van die goederen aan de andere echtgenoot heeft opgedragen, is laatstgenoemde als een lasthebber voor het door hem gevoerde bestuur aansprakelijk met inachtneming van de bijzondere verhoudingen tussen de echtgenoten en de aard van de goederen.

Artikel 167

Is aan een derde niet kenbaar wie van de echtgenoten bevoegd is over een roerende zaak, niet bestaande in een schip dat in de registers, genoemd in de artikelen 314, eerste lid, 319, tweede lid, en 749, eerste lid, van het Wetboek van Koophandel, is of moet worden te boek gesteld, of over een recht aan toonder te beschikken, dan mag hij de echtgenoot die de zaak of het papier aan toonder onder zich heeft, daartoe bevoegd achten.

3. Het opschrift van de zevende titel van het eerste boek, de opschriften van de eerste en tweede afdeling van die titel en de artikelen 174 tot en met 180 worden vervangen door het volgende:

ZEVENDE TITEL

Van de wettelijke gemeenschap van goederen

EERSTE AFDELING

Algemene bepalingen

Artikel 174

Van het ogenblik der voltrekking van het huwelijk bestaat tussen de echtgenoten van rechtswege algehele gemeenschap van goederen, voor zover daaromtrent bij huwelijkse voorwaarden niet is afgeweken.

Artikel 175

De gemeenschap omvat, wat haar baten betreft, alle tegenwoordige en toekomstige goederen der echtgenoten, met uitzondering van door making of gift verkregen goederen ten aanzien waarvan de erflater of de schenker heeft bepaald, dat zij buiten de gemeenschap vallen.

Onvervreembare en hoogst persoonlijke goederen vallen in de gemeenschap voor zover het bijzondere karakter van die goederen zich daartegen niet verzet.

Artikel 176

De gemeenschap omvat, wat haar lasten betreft:

- a. de schulden, ten laste van ieder der echtgenoten vóór het huwelijk ontstaan;
- b. de schulden, tijdens het huwelijk aangegaan, hetzij door de man, hetzij door de vrouw met uitdrukkelijke of stilzwijgende bewilliging van de man;
- c. schulden uit door de vrouw aangegane overeenkomsten, waarbij zij zich tot het verrichten van arbeid of ten

behoefte van een door haar uitgeoefend beroep of bedrijf heeft verbonden;

- d. de huishoudelijke schulden, bedoeld in artikel 162, door de vrouw aangegaan, behoudens die waarvoor ingevolge artikel 163 de man niet aansprakelijk is;
- e. de schulden van de echtgenoten buiten overeenkomst ontstaan.

Schulden uit door de man aangegane schenkingsovereenkomsten, andere dan de gebruikelijke, niet-bovenmatige, en uit overeenkomsten waarbij de man zich, anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf, als borg of hoofdelijk medeschuldenaar heeft verbonden, komen niet ten laste van de gemeenschap, indien hij de overeenkomst tijdens het huwelijk zonder toestemming van de vrouw heeft aangegaan. Is de vrouw afwezig of in de onmogelijkheid haar wil te verklaren, dan kan de man de beslissing inroepen van de kantonrechter. Bij weigering van haar toestemming kan de beslissing van de rechtbank worden ingeroepen.

De doodschulden, na het overlijden vallende, worden alleen door de erfgenamen van de overledene gedragen.

Artikel 177

De rechtbank kan op een daartoe strekkend verzoek van de man aan de vrouw de bevoegdheid ontnemen, de gemeenschap door de in het eerste lid van het vorige artikel onder c genoemde overeenkomsten te binden. Ontneemt de rechtbank haar deze bevoegdheid, dan is de gemeenschap ook niet meer aansprakelijk voor schulden die daarna buiten overeenkomst in verband met door de vrouw verrichte arbeid of een door haar uitgeoefend beroep of bedrijf zijn ontstaan.

De rechtbank willigt het verzoek in, wanneer de vrouw niet voldoende geschiktheid of middelen voor de te verrichten arbeid of voor de uitoefening van het beroep of bedrijf bezit, of wanneer zij de man weigert voldoende inlichtingen omtrent haar arbeid, beroep of bedrijf en de daardoor verkregen resultaten te geven. Op de rechterlijke beschikking is artikel 163 leden 2, 3 en 4 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 178

Gemeenschapsgoederen kunnen alleen voor gemeenschapschulden worden uitgewonnen.

Voor schulden die van de zijde van een der echtgenoten ten laste van de gemeenschap zijn gekomen, kunnen gemeenschapsgoederen die alleen door of met toestemming van de andere echtgenoot mogen worden vervreemd, niet worden uitgewonnen, wanneer laatstgenoemde andere gemeenschapsgoederen aanwijst, die voldoende zijn voor betaling van de uitwinnende schuldeiser. Goederen, waarover een rechtsgeschil bestaat of die buiten Nederland zijn gelegen, komen niet voor aanwijzing in aanmerking.

Heeft een echtgenoot goederen buiten de gemeenschap, dan kunnen op die goederen slechts de schulden worden verhaald, die daarop zouden kunnen worden verhaald, indien er generlei gemeenschap was.

Artikel 178a

Heeft een der echtgenoten door een handeling waarbij hij een schuld heeft aangegaan, die niet ten laste van de gemeenschap komt, een goed verkregen, dan valt dat goed buiten de gemeenschap. Nochtans kan een goed dat krachtens de vorige zin buiten de gemeenschap valt, worden uitgewonnen alsof het een gemeenschapsgoed was, tenzij de schuld is voldaan uit goederen die hij uit anderen hoofde dan het in de vorige zin bepaalde buiten de gemeenschap had.

Heeft een der echtgenoten zonder uitdrukkelijke of stilzwijgende bewilliging van de andere echtgenoot een goed verkregen als betaling van een vordering der gemeenschap, waarover hem het bestuur niet toekomt, dan vallen dat goed en de verplichting tot teruggave of vergoeding van de waarde van dat goed buiten de gemeenschap.

Heeft een handeling van een der echtgenoten, waardoor de gemeenschap niet is verbonden, er toe geleid, dat de gemeenschap ten koste van de derde met wie die echtgenoot

heeft gehandeld werkelijk is gebaat, dan omvat de gemeenschap de verplichting aan de derde diens schade tot ten hoogste het bedrag van die bate te vergoeden.

TWEDE AFDELING

Van het bestuur van de gemeenschap

Artikel 179

De man heeft het bestuur over de goederen der gemeenschap met uitzondering van de volgende goederen, waarover het bestuur aan de vrouw toekomt:

- a. de goederen die de man haar uit de door hem bestuurd goederen heeft verstrekt tot uitoefening van een beroep of bedrijf, benevens de goederen die de vrouw door haar arbeid, beroep of bedrijf heeft verdiend, en de vruchten en inkomsten van de goederen die de vrouw buiten de gemeenschap heeft;
  - b. de kleren en kleinodiën, die tot het persoonlijk gebruik van de vrouw zijn bestemd;
  - c. de tot de inboedel behorende zaken die zich in een woning bevinden, die de vrouw rechtmatig zonder haar man bewoont.
- Onder inboedel wordt in dit en het volgende artikel verstaan het geheel van het huisraad en de tot stoffering en meubilering van de woning dienende roerende zaken, met uitzondering van boekerijen en verzamelingen van voorwerpen van kunst, wetenschap of geschiedkundige aard;
- d. gelden ten name van de vrouw bij een bank of giroinstelling geplaatst;
  - e. auteursrechten op werken, waarvan de vrouw de maker is, en octrooien en aanspraken op octrooi voor uitvindingen van de vrouw, alsmede de vruchten en inkomsten van die goederen.

Tot aantasting van makingen en giften, die aan haar wettelijk erfdeel te kort doen, is uitsluitend de vrouw bevoegd.

Een echtgenoot moet de goederen der gemeenschap als een goed echtgenoot besturen.

In rechte treedt voor de gemeenschap, zowel eisende als verwerende, de vrouw op, wanneer het een door haar aangegane schuld betreft als in artikel 176, lid 1, onder c en d, genoemd, of een vordering tot opeising van goederen waarover het bestuur aan de vrouw toekomt, of tot aantasting van een making of gift die aan haar wettelijk erfdeel te kort doet, en in alle andere gevallen de man.

Van het in dit artikel bepaalde kan niet worden afgeweken.

Artikel 179a

Een echtgenoot aan wie het bestuur over goederen der gemeenschap toekomt, mag die goederen zonder toestemming van de andere echtgenoot vervreemden of bezwaren.

Nochtans behoeft die echtgenoot de toestemming van de andere echtgenoot voor de volgende handelingen:

- a. overeenkomsten tot vervreemding of bezwaring van onroerende goederen en van schepen die zijn of moeten worden te boek gesteld in de registers, genoemd in de artikelen 314, eerste lid, 319, tweede lid, en 749, eerste lid, van het Wetboek van Koophandel, tenzij de echtgenoot daarvan zijn bedrijf maakt en de handeling in dat bedrijf geschiedt;
- b. overeenkomsten tot vervreemding of bezwaring van inschulden, effecten en andere rechten, niet aan toonder, een en ander voor zover die goederen van de zijde van de andere echtgenoot in de gemeenschap zijn gevallen of op diens naam zijn gesteld;
- c. overeenkomsten tot vervreemding of bezwaring van zaken die tot de inboedel behoren en zich in de gemeenschappelijke woning der echtgenoten bevinden;
- d. giften met uitzondering van de gebruikelijke, niet-bovenmatige giften;

- e. verwerping van een nalatenschap of legaat of afstand van het aandeel in een huwelijksgemeenschap;
- f. scheiding en deling van een boedel, waarvan een aandeel aan de andere echtgenoot is opgekomen.

Is de andere echtgenoot afwezig of in de onmogelijkheid zijn wil te verklaren, dan kan de besturende echtgenoot de beslissing inroepen van de kantonrechter. Bij weigering van de in het tweede lid bedoelde toestemming kan de beslissing van de rechtbank worden ingeroepen.

Van het in dit artikel bepaalde kan niet worden afgeweken.

Artikel 179b

Heeft een van de in het vorige artikel bedoelde rechts-handelingen plaats gehad zonder de vereiste toestemming of rechterlijke machtiging, dan kan de echtgenoot wiens toestemming ontbrak, binnen één jaar nadat de handeling te zijner kennis is gekomen, de nietigheid van de rechtshandeling inroepen en de goederen waarover onrechtmatig is beschikt, van een ieder terugvorderen.

Rechten te goeder trouw om baat verkregen door derden — daaronder begrepen zij die met de echtgenoten hebben gehandeld — worden niettegenstaande het in het vorige lid bepaalde geëerbiedigd.

Artikel 179c

De echtgenoot die het bestuur heeft over het geheel of een gedeelte van het vermogen der gemeenschap, is verplicht de andere echtgenoot in te lichten omtrent de stand van de daartoe behorende goederen en schulden, en omtrent zijn gevoerd bestuur.

De andere echtgenoot heeft in geval van wanbeheer geen vordering tot schadevergoeding.

Van het in dit artikel bepaalde kan niet worden afgeweken.

Artikel 180

Wanneer een der echtgenoten afwezig is of in de onmogelijkheid verkeert de goederen der gemeenschap, waarover de wet hem het bestuur heeft opgedragen, te besturen, kan de andere echtgenoot aan de kantonrechter verzoeken hem dit bestuur op te dragen.

Wordt diensvolgens het bestuur aan de vrouw opgedragen, dan behoren, tenzij de rechter bij de opdracht andere regelen stelt, alle schulden, daarna door de vrouw aangegaan, tot de gemeenschap, met uitzondering van schulden, als bedoeld in artikel 176, lid 2.

Op de rechterlijke beschikking is artikel 165, lid 1, tweede en derde zin, leden 2 en 3, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 180a

De rechtbank kan op verzoek van de vrouw het bestuur van de goederen der gemeenschap, waarover de wet het bestuur aan de man heeft opgedragen, aan de man ontnemen en aan de vrouw opdragen, indien de man:

- a. in ernstige mate de bepalingen omtrent het bestuur van de gemeenschap overtreedt; of
- b. zonder redelijke grond weigert de nodige inlichtingen te geven omtrent de stand van de goederen en schulden der gemeenschap en het gevoerde bestuur.

De rechtbank kan op verzoek van de man het bestuur van goederen der gemeenschap, waarover artikel 179, lid 1, onder a, d en e, het bestuur aan de vrouw heeft opgedragen, aan de vrouw ontnemen en aan de man opdragen, indien de vrouw:

- a. in ernstige mate de bepalingen omtrent het bestuur van de gemeenschap overtreedt; of
- b. zonder redelijke grond weigert de nodige inlichtingen te geven omtrent de stand van de goederen en schulden der gemeenschap en het gevoerde bestuur.

Wordt krachtens het eerste lid het bestuur aan de vrouw opgedragen, dan geldt voor het vervolg hetgeen in artikel 176, lid 1, onder b en c, en lid 2, in de artikelen 177 en 179, en in het vorige lid ten aanzien van de man is bepaald, ten aanzien

van de vrouw en hetgeen aldaar ten aanzien van de vrouw is bepaald, ten aanzien van de man.

Op de rechterlijke beschikking is artikel 165, leden 2 en 3, van overeenkomstige toepassing.

De verzoeker kan gedurende het geding met bewilliging van de rechter behoedmiddelen in het werk stellen teneinde te voorkomen, dat goederen van de gemeenschap worden weg-gemaakt of verspild.

4. Artikel 185 wordt gelezen:

Na ontbinding van de gemeenschap blijft ieder der echtgenoten voor het geheel aansprakelijk voor de schulden, waarvoor hij voordien aansprakelijk was.

Voor andere schulden van de gemeenschap is hij voor de helft aansprakelijk. Zolang de gemeenschap niet is verdeeld, kunnen voor deze schulden goederen die hij buiten de gemeenschap heeft, niet worden uitgewonnen, wanneer hij gemeenschapsgoederen aanwijst, die voor betaling van de uitwinnende schuldeiser voldoende zijn; goederen waarover een rechtsgeschil bestaat of die buiten Nederland zijn gelegen, komen niet voor aanwijzing in aanmerking.

De echtgenoot, die een schuld der gemeenschap voor het geheel heeft betaald, heeft voor de helft verhaal tegen de andere echtgenoot.

5. Artikel 186 vervalt.

6. In het derde lid van artikel 187 wordt in plaats van „de schulden, van hare zijde in de gemeenschap gevallen” gelezen: de ten laste van de gemeenschap komende schulden, waarvoor de vrouw ook aansprakelijk zou zijn, indien er generlei gemeenschap was geweest

7. Artikel 188, eerste lid, wordt gelezen:

De vrouw die van het voorrecht, bij het vorige artikel omschreven, wil gebruik maken, is verplicht binnen de tijd van drie maanden na de ontbinding der gemeenschap ter griffie van de arrondissementsrechtbank der laatste gemene woonplaats een akte van afstand uit te brengen en deze te doen inschrijven in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, op verbeurte van dit voorrecht.

8. In artikel 188, lid 2, en in artikel 189, lid 1, wordt in plaats van „eene maand” gelezen: drie maanden

9. In artikel 194 wordt in plaats van „De aanstaande echtgenooten” gelezen: Aanstaande echtgenoten en echtgenoten

10. Artikel 195 vervalt.

11. In artikel 196 wordt „De aanstaande echtgenooten” vervangen door: Zij

12. De artikelen 200 en 201 vervallen.

13. Artikel 202 wordt vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 200

Huwelijkse voorwaarden kunnen zowel door aanstaande echtgenoten vóór het sluiten van het huwelijk als door echtgenoten tijdens het huwelijk worden gemaakt.

Artikel 201

Huwelijkse voorwaarden moeten op straffe van nietigheid bij notariële akte worden verleden.

Artikel 202

Vóór het huwelijk gemaakte huwelijkse voorwaarden beginnen te werken van het tijdstip der voltrekking van het huwelijk; geen ander tijdstip kan daarvoor worden aangewezen.

14. Artikel 204 wordt gelezen:

Na de huwelijksvoltrekking kunnen huwelijkse voorwaarden slechts gemaakt of gewijzigd worden, wanneer het huwelijk ten minste drie jaar heeft bestaan.

Het maken of het wijzigen van huwelijkse voorwaarden tijdens het huwelijk behoeft de goedkeuring van de rechtbank, binnen welker rechtsgebied de man zijn woonplaats heeft of, wanneer alleen de vrouw woonplaats in Nederland heeft, van de rechtbank, binnen welker rechtsgebied haar woonplaats is gelegen. De goedkeuring wordt geweigerd, indien een redelijke grond voor het maken of wijzigen der voorwaarden ontbreekt, of indien er gevaar voor benadeling van schuldeisers bestaat.

15. Artikel 207 wordt gelezen:

Bepalingen in huwelijkse voorwaarden kunnen niet worden tegengeworpen aan derden die daarvan onkundig waren, tenzij die bepalingen ingeschreven waren in het openbaar huwelijksgoederenregister, gehouden ter griffie der rechtbank binnen welker rechtsgebied het huwelijk is voltrokken, of, indien het huwelijk buitenslands is aangegaan, de huwelijksakte is overgeschreven.

De wijze van inrichting en raadpleging van het register kan nader bij algemene maatregel van bestuur worden geregeld.

De rechter kan bij de goedkeuring, bedoeld in artikel 204, bepalen, dat de inschrijving moet worden bekend gemaakt in een of meer dagbladen en in de Nederlandse Staatscourant. In dat geval werken de gemaakte of gewijzigde huwelijksvoorwaarden niet ten nadele van de derden vóór deze bekendmaking.

16. In artikel 208 worden na het eerste lid een tweede en een derde lid ingevoegd, luidende:

Schulden die volgens de regelen van de vorige titel gemeen zouden zijn, doch ingevolge de huwelijkse voorwaarden van de gemeenschap zijn uitgesloten, kunnen op de gemeenschapsgoederen worden verhaald, alsof zij gemeenschapschulden waren.

Nochtans kunnen voor schulden die aan de zijde van een der echtgenoten zijn ontstaan en ingevolge de huwelijkse voorwaarden van de gemeenschap zijn uitgesloten, de gemeenschapsgoederen niet worden uitgewonnen, wanneer de andere echtgenoot goederen van eerstgenoemde aanwinst, die buiten de gemeenschap vallen en voldoende zijn voor betaling van de uitwinnende schuldeiser. Goederen, waarover een rechtsgeschil bestaat of die buiten Nederland zijn gelegen, komen niet voor aanwijzing in aanmerking.

17. Artikel 210 wordt gelezen:

Indien door de echtgenoten of aanstaande echtgenoten slechts is bedongen, dat er zal bestaan gemeenschap van winst en verlies, sluit dit beding de wettelijke algehele gemeenschap van goederen uit, en bepaalt zich daartoe dat, bij de ontbinding dezer gemeenschap, tussen de echtgenoten de winsten, door hen staande huwelijk verkregen, worden gedeeld, en de verliezen gedragen.

18. In artikel 220 worden de woorden „bij het aangaan des huwelijks” vervangen door: bij het in werking treden van de voorwaarden

19. In artikel 221 worden de woorden „staande huwelijk” telkens vervangen door: na het in werking treden van de huwelijkse voorwaarden

20. Artikel 223 wordt gelezen:

De echtgenoten of aanstaande echtgenoten mogen bij huwelijkse voorwaarden aan elkander, wederkerig, of een van beiden aan de andere, zodanige giften doen, als zij voegzaam zullen oordelen, behoudens de inkorting dier giften, voor zover daardoor de rechten zijn benadeeld van degenen aan wie een wettelijk erfdeel toekomt.

21. Artikel 231 wordt gelezen:

Zowel bij huwelijkse voorwaarden, als bij afzonderlijke notariële akte vóór het aangaan van het huwelijk en ter zake daarvan verleden, kunnen derden aan de echtgenoten of aanstaande echtgenoten, of aan een hunner, zodanige giften doen als zij voegzaam oordelen, behoudens de inkorting dier giften,

voor zover daardoor de rechten zijn benadeeld van degenen aan wie een wettelijk erfdeel toekomt.

22. Artikel 241 wordt vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 240a

Behalve door latere huwelijkse voorwaarden, wordt scheiding van goederen verkregen door een vonnis, op vordering van de vrouw uitgesproken.

Artikel 241

De vrouw kan scheiding van goederen vorderen, indien de man:

- a. in ernstige mate de bepalingen omtrent het bestuur van de gemeenschap overtreedt; of
- b. zonder redelijke grond weigert de nodige inlichtingen te geven omtrent de stand van de goederen en schulden der gemeenschap en het gevoerde bestuur.

23. In artikel 244, eerste lid, wordt achter „bekend gemaakt” ingevoegd: en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven

24. De artikelen 248, 249 en 250 vervallen.

25. De artikelen 251, 252 en 253 worden vervangen door het volgende artikel:

Artikel 251

Is de gemeenschap door scheiding van goederen ontbonden, dan kunnen de echtgenoten daarna, echter alleen bij huwelijkse voorwaarden, wederom een gemeenschap overeenkomen.

26. Artikel 262 wordt gelezen:

Een vordering tot echtscheiding wordt ingesteld bij de rechtbank, binnen het rechtsgebied waarvan de gedaagde op het tijdstip van de indiening van het in artikel 816 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bedoelde verzoekschrift woonplaats had.

Indien de gedaagde op bovenbedoeld tijdstip geen woonplaats in Nederland had en beide partijen Nederlander zijn, is de rechter van de woonplaats van de eiser bevoegd.

27. Het eerste lid van artikel 270 vervalt.

28. Het eerste lid van artikel 287a wordt gelezen:

Indien de gescheiden echtgenoten met elkander hertrouwen, herleven alle gevolgen van het huwelijk van rechtswege, alsof er geen echtscheiding had plaats gehad. Nochtans wordt de geldigheid van rechtshandelingen die tussen de echtscheiding en het nieuwe huwelijk zijn verricht, beoordeeld naar het tijdstip der handeling. De schulden, door een der echtgenoten aangegaan in dat tijdvak, worden geacht met bewilliging van de andere echtgenoot te zijn aangegaan. Op het maken of wijzigen van huwelijkse voorwaarden vóór het aangaan van het nieuwe huwelijk vindt artikel 204, tweede lid, overeenkomstige toepassing.

29. Artikel 299 vervalt.

30. In artikel 300, eerste lid, wordt achter „gemaakt” ingevoegd: en in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, worden ingeschreven

In het tweede lid van dit artikel wordt achter „bekendmaking” ingevoegd: en inschrijving

31. Het eerste lid van artikel 303 wordt gelezen:

Een scheiding van tafel en bed gaat van rechtswege teniet door de verzoening van de echtgenoten; deze doet alle gevolgen van het huwelijk herleven, alsof er geen scheiding van tafel en bed had plaats gehad. Nochtans wordt de geldigheid van rechtshandelingen die tussen de scheiding en de verzoening zijn verricht, beoordeeld naar het tijdstip van de handeling. De schulden, door een der echtgenoten aangegaan in dat tijdvak, worden geacht met bewilliging van de andere echtgenoot te zijn aangegaan.

32. Artikel 304 wordt gelezen:

Wanneer het vonnis waarbij de echtgenoten van tafel en bed zijn gescheiden, openlijk is bekend gemaakt of in het huwelijksgoederenregister, bedoeld in artikel 207, is ingeschreven, kunnen de echtgenoten de gevolgen van hun verzoening niet tegen derden doen werken, wanneer zij niet insgelijks op dezelfde manier openlijk bekend hebben doen maken of in dat register hebben doen inschrijven, dat de scheiding heeft opgehouden te bestaan.

33. Het laatste lid van artikel 357 vervalt.

34. Het laatste lid van artikel 375a vervalt.

35. Artikel 377 vervalt.

36. In het tweede lid van artikel 404 vervallen de woorden: met bijstand of schriftelijke toestemming van haar man of met machtiging van den rechter

37. Artikel 405 vervalt.

38. In de eerste zin van artikel 504 wordt achter „benoemd” een punt geplaatst en vervalt het volgende gedeelte van de zin.

39. In artikel 549 worden de woorden: „gemeene woonplaats” vervangen door: laatste woonplaats van de afwezige

40. In artikel 595, tweede lid, vervallen de woorden: en gehuwde vrouwen

41. In artikel 1053 wordt: „Getrouwde vrouwen, minderjarigen” vervangen door: Minderjarigen

42. Het tweede en derde lid van artikel 1116 vervallen.

43. Het laatste lid van artikel 1217 vervalt.

44. Artikel 1366, 3°., wordt gelezen:

In de gevallen bij de wet voorzien, alle degenen aan wie de wet het aangaan van zekere overeenkomsten verboden heeft.

45. Het tweede lid van artikel 1367 wordt gelezen:

De personen die bekwaam zijn om zich te verbinden kunnen zich geenszins beroepen op de onbekwaamheid van minderjarigen en onder curatele gestelden, met welke zij gehandeld hebben.

46. In het tweede lid van artikel 1482 vervallen de woorden: door getrouwde vrouwen en

47. In artikel 1490 vervalt de zinsnede: In geval van handelingen eener getrouwde vrouw, zonder magtiging van den man aangegaan, van den dag der ontbinding des huwelijks;

48. In artikel 1492 vervalt: „de getrouwde vrouw die zonder bijstand van haren man heeft gehandeld,” en „de ontbinding des huwelijks,”.

49. Artikel 1637f vervalt.

50. Artikel 1721 vervalt.

51. In de eerste zinsnede van artikel 1759 vervalt: „indien eene op het tijdstip der bewaargeving niet gehuwde vrouw naderhand getrouwd is, en zich alzoo onder de magt van haren man bevindt;”

In de derde zinsnede van genoemd artikel worden de woorden: „in alle deze en soortgelijke gevallen” vervangen door: in dit en soortgelijke gevallen

52. Artikel 1835 wordt gelezen:

Minderjarigen kunnen tot zaakgelastigden gekozen worden, maar de lastgever heeft geen andere rechtsvordering tegen minderjarigen, dan overeenkomstig de algemene bepalingen, die betrekking hebben op de verbintenissen der minderjarigen.

53. De laatste zinsnede van artikel 1850 vervalt.

Artikel II

De Faillissementswet wordt gewijzigd als volgt:

1. Artikel 3 vervalt.

2. In artikel 5 wordt tussen „11,” en „67” ingevoegd: 63a, 63b,

3. Aan artikel 6 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

Indien de schuldenaar, die is opgeroepen om gehoord te worden, gehuwd is, is zijn echtgenoot mede bevoegd om in persoon of bij gemachtigde te verschijnen.

4. Artikel 22 wordt gelezen:

In het vorige artikel wordt onder „gefailleerde” mede begrepen de echtgenoot van een in enige gemeenschap van goederen gehuwde gefailleerde, wiens faillissement als faillissement van de gemeenschap wordt behandeld.

5. In het laatste lid van artikel 33 vervallen de woorden: betreffende onderhoud

6. Artikel 63 wordt vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 63

Het faillissement van de in enige gemeenschap van goederen gehuwde man wordt als faillissement van de gemeenschap behandeld, tenzij het bestuur van de goederen der gemeenschap, waarover de wet het bestuur aan de man heeft opgedragen, vóór de aanvraag of aangifte krachtens artikel 180a van het Burgerlijk Wetboek aan de vrouw is opgedragen. Het faillissement van de in enige gemeenschap van goederen gehuwde vrouw wordt als faillissement van de gemeenschap behandeld, indien het bestuur van de goederen der gemeenschap, waarover de wet het bestuur aan de man heeft opgedragen, krachtens artikel 180 of 180a van dat wetboek aan de vrouw is opgedragen.

Nochtans bepaalt de rechter:

a. dat het niet als faillissement van de gemeenschap wordt behandeld, wanneer de andere echtgenoot dat verzoekt en niet summierlijk blijkt, dat schulden waarvoor de gemeenschapsgoederen kunnen worden uitgewonnen, onbetaald worden gelaten;

b. dat het als faillissement van de gemeenschap wordt behandeld, wanneer een tot uitwinning van de gemeenschapsgoederen bevoegde schuldeiser of de curator dat verzoekt en summierlijk blijkt, dat schulden waarvoor de gemeenschapsgoederen kunnen worden uitgewonnen, onbetaald worden gelaten.

Wordt het faillissement als faillissement van de gemeenschap behandeld, dan omvat het, behoudens de uitzonderingen van artikel 21, alle gemeenschapsgoederen, daaronder begrepen de goederen die kunnen worden uitgewonnen alsof zij gemeenschapsgoederen waren, en strekt het ten behoeve van alle schuldeisers, die op deze goederen verhaal hebben. Goederen die de gefailleerde buiten de gemeenschap heeft, en die niet kunnen worden uitgewonnen alsof zij gemeenschapsgoederen waren, strekken slechts tot verhaal van schulden die daarop verhaald zouden kunnen worden, indien er generlei gemeenschap was.

Indien het faillissement als faillissement van de gemeenschap wordt behandeld, zijn de bepalingen van deze wet omtrent handelingen door de schuldenaar verricht, toepasselijk op de handelingen waardoor de gemeenschap wettig verbonden is, onverschillig wie der echtgenoten deze verrichtte.

Artikel 63a

Een verzoek als bedoeld in het tweede lid, onder a, van het vorige artikel kan mondeling bij de behandeling van de aanvraag of aangifte van het faillissement aan de rechtbank worden gedaan. Het kan ook worden gedaan bij een verzoekschrift, in te dienen ter griffie van de rechtbank die van die aanvraag of aangifte heeft kennis genomen, uiterlijk veertien dagen — of, indien de verzoeker tijdens de uitspraak van het

faillissement zich niet binnen het Rijk in Europa bevindt, een maand — na de dag waarop de faillietverklaring ter kennis van de verzoeker is gekomen; alsdan is artikel 8, vierde lid, tweede en derde zin, en vijfde en zesde lid, van overeenkomstige toepassing.

Toewijzing van het verzoek geschiedt bij vonnis dat ter openbare terechtzitting wordt uitgesproken en bij voorraad uitvoerbaar kan worden verklaard. Zij wordt, zodra zij uitvoerbaar is, op gelijke wijze als de uitspraak van het faillissement bekend gemaakt. Artikel 13 is van overeenkomstige toepassing.

Tegen een toewijzing van het verzoek staat de aanvrager van het faillissement hoger beroep of beroep in cassatie open, alsof daarbij een door hem gedane aanvraag tot faillietverklaring van de verzoeker was afgewezen. Andere schuldeisers kunnen, mits zij bevoegd zijn gemeenschapsgoederen uit te winnen, tegen een toewijzing van het verzoek gedurende acht dagen na de dag van de uitspraak verzet doen; terzake zijn de artikelen 10, tweede tot vijfde lid, 11, eerste, derde en vierde lid, en 12, eerste en tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Afwijzing van het verzoek is op gelijke wijze aan hoger beroep en beroep in cassatie onderworpen, alsof het strekte tot verzet tegen een faillietverklaring van de verzoeker.

Artikel 63b

Een verzoek als bedoeld in artikel 63, tweede lid, onder *b*, wordt gedaan bij een verzoekschrift, in te dienen ter griffie van de rechtbank die van de aanvraag of aangifte van het faillissement kennis neemt of heeft genomen. Het wordt op gelijke wijze behandeld en de beslissingen zijn op gelijke wijze aan verzet, hoger beroep en cassatie onderworpen, alsof het verzoek strekte tot faillietverklaring van de echtgenoot van de gefailleerde.

Toewijzing van het verzoek geschiedt bij vonnis dat ter openbare terechtzitting wordt uitgesproken en is bij voorraad en op de minuut uitvoerbaar. Zij wordt bekend gemaakt op de wijze, voorgeschreven voor die van de uitspraak tot faillietverklaring van de echtgenoot van de gefailleerde. Artikel 13 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel III

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt gewijzigd als volgt:

1. In het eerste lid van artikel 4, 9°, worden de woorden: „werkelijk verblijf” vervangen door „woonplaats” en de woorden „der woonplaats van den man” door: „van die woonplaats”.

Het vierde en vijfde lid van artikel 4, 9°, vervallen.

2. Het opschrift van de tweede afdeling A van de tweede titel van het tweede boek wordt gelezen:

Van executoriaal beslag onder derden in zaken betreffende onderhoud en uitkering voor de huishouding.

3. Artikel 479b wordt vanaf de woorden „op loon” gelezen als volgt: alsmede het beslag tot verhaal van een uitkering krachtens artikel 162, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek door de man aan de vrouw verschuldigd, worden, indien de beslagen gelegd worden op loon of andere periodieke uitkeringen, welke de geëxecuteerde van een derde te vorderen mocht hebben, gelegd en vervolgd op de wijze en met de gevolgen in de vorige afdeling bepaald, voor zover daarvan in deze afdeling niet is afgeweken.

4. Het opschrift van de eerste afdeling A van de vijfde titel van het tweede boek wordt gelezen:

Lijfswang in zaken betreffende onderhoud en uitkering voor de huishouding.

5. In het eerste lid van artikel 598a wordt vóór „zijn” ingevoegd: alsmede beschikkingen, waarbij een uitkering, krachtens artikel 162, lid 2, van het Burgerlijk Wetboek door de man aan de vrouw verschuldigd, is bevolen,

6. In de artikelen 598e en 598j vervallen de woorden: aan onderhoud

7. In artikel 611, derde lid, vervallen de woorden: betreffende onderhoud

8. Het laatste lid van artikel 627 vervalt.

9. Het opschrift van de tweede afdeling van de zesde titel van het derde boek wordt gelezen:

Van verzoeken van echtgenoten.

10. Artikel 798 wordt gelezen:

De echtgenoot die de beslissing van de rechter wil inroepen krachtens de zesde, zevende of achtste titel van het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek, moet dit doen bij verzoekschrift.

Bevoegd is de rechter van de gemeenschappelijke woonplaats der echtgenoten of, bij gebreke daarvan, van de woonplaats van de echtgenoot tegen wie het verzoek gericht is en indien deze buitenslands woont, van de woonplaats van de verzoeker.

De rechter beslist na verhoor of behoorlijke oproeping van beide partijen.

Hij kan, alvorens te beslissen, de bloed- en aanverwanten der partijen, alsmede getuigen horen.

Het onderzoek geschiedt in raadkamer.

Hoger beroep kan worden ingesteld binnen veertien dagen na de beslissing.

Het bepaalde bij dit artikel is niet van toepassing, indien het geding strekt tot inroeping van nietigheid ingevolge artikel 179b van het Burgerlijk Wetboek.

11. Artikel 799 wordt gelezen:

De maatregelen, die de verzoeker naar aanleiding van artikel 180a, lid 5, van het Burgerlijk Wetboek in het werk kan stellen, zijn dezelfde als bedoeld zijn in artikel 808 met betrekking tot de goederen van de gemeenschap.

Het verlof om een van deze maatregelen te nemen moet aan de president van de rechtbank worden gevraagd.

Artikel 808a, lid 2, en de artikelen 808b—808j zijn van overeenkomstige toepassing.

12. Artikel 800 wordt gelezen:

De rechtbank kan, alvorens te beslissen op een verzoek om goedkeuring voor het maken of het wijzigen van huwelijkse voorwaarden tijdens het huwelijk, bevelen, dat het verzoek in twee door haar aangewezen dagbladen wordt bekend gemaakt. In de bekendmaking moet de door de rechtbank aan te wijzen dag worden opgenomen, waarop schuldeisers door haar worden gehoord. Tevens moet daarin worden vermeld, dat het verzoekschrift ter griffie van de rechtbank ter inzage ligt.

13. Artikel 825 vervalt.

Artikel IV

1. In de wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* no. 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen, wordt achter artikel 6 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a

De goederen, behorende tot enige gemeenschap van goederen tussen echtgenoten, zijn aansprakelijk voor de belastingen, door een der echtgenoten verschuldigd.

2. Artikel 3 en de tweede volzin van artikel 51 der Auteurswet 1912 (*Staatsblad* no. 308) vervallen.

3. De aanhef van de laatste zin van artikel 15, eerste lid, der Grootboekwet (*Staatsblad* 1913, no. 123) wordt gelezen: Minderjarigen, zelfs

De aanhef van artikel 16 der Grootboekwet wordt gelezen: Minderjarigen, die

4. Het derde lid van artikel 47 van de Ziektewet (*Staatsblad* 1913 no. 204) wordt gelezen:

De gehuwde vrouw kan over het in deze wet geregelde kraamgeld beschikken.

Het vierde lid van dat artikel vervalt.

5. Het tweede lid van artikel 70 van de Invaliditeitswet (*Staatsblad* 1913 no. 205) vervalt.

6. Artikel 5, vierde lid, der Handelsregisterwet 1918 (*Staatsblad* no. 493) wordt gelezen:

Behoort de zaak aan een gehuwde vrouw, dan kan de man, wanneer de rechter een bevoegdheid die volgens de wet aan de vrouw toekomt, aan haar heeft ontnomen of aan de man heeft opgedragen, zich tegenover derden, die te goeder trouw verklaren, dat die ontneming of opdracht hun onbekend was, daarop niet beroepen, zolang zulks niet voor inschrijving in het handelsregister is opgegeven.

7. Het derde lid van artikel 10 van de Ouderdomswet 1919 (*Staatsblad* no. 628) vervalt.

Het vierde lid van dat artikel wordt derde lid.

8. Artikel 10 der wet op de Coöperatieve Verenigingen 1925 (*Staatsblad* no. 204) vervalt.

9. Het tweede lid van artikel 31 van de Kinderbijslagwet (*Staatsblad* 1939 no. 806) vervalt.

De leden 3, 4 en 5 van dat artikel worden leden 2, 3 en 4, terwijl in het nieuwe vierde lid in plaats van „het derde en vierde lid” gelezen wordt: het tweede en derde lid

10. In artikel 12 van de wet van 2 Juni 1949, houdende voorzieningen betreffende het opmaken van akten van overlijden van vermisten (*Staatsblad* 1949, no. J 227) wordt in plaats van „machtiging als bedoeld in de artikelen 169 en 180”

gelezen: een voorziening als bedoeld in artikelen 164, 165, artikel 179a, lid 3, of artikel 180.

11. Het tweede lid en het cijfer „1.” voor het eerste lid van artikel 23 der Werkloosheidswet (*Staatsblad* 1949 no. J 423) vervallen.

12. De leden 1, 2 en 3, alsmede het cijfer „4.” voor het laatste lid van artikel 25 der Pensioen- en Spaarfondsenwet (*Staatsblad* 1952 no. 275) vervallen.

13. In artikel 8 der Postspaarbankwet 1954 (*Staatsblad* no. 594) vervalt het eerste lid; het cijfer „2.” voor het volgende lid wordt vervangen door: 1.; voor de tweede alinea van dit lid wordt geplaatst: 2.

Artikel V

Overgangs- en slotbepalingen

1. De rechten van echtelieden, vóór de inwerkingtreding dezer wet gehuwd, worden, doch alleen voor het vervolg, geregeld door de bepalingen dezer wet.

2. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,